

From: Ragnar Winther [ragnar.winther@cma.uio.no]
Sent: 31. mai 2006 15:22
To: Seksjon for miljø- og bærekraftig utvikling
Subject: Høringsinnspill til Handlingsplan for miljørettet utviklingssamarbeid

Høringsinnspill til Regjeringens handlingsplan for miljørettet utviklingssamarbeid
fra Niels Henrik Abels Minnefond

Abelprisen/Det Norske Videnskaps-Akademi har i en periode hatt et samarbeid med IMU (International Mathematical Union) og det UNESCO/IAEA-baserte forskningssenteret ICTP (International Center for Theoretical Physics) i Trieste, Italia. Samarbeidet har som mål å bedre forholdene for mulighetene til å drive matematisk (og naturvitenskapelig) forskning i utviklingslandene. Bærekraftig utvikling i utviklingslandene fordrer en stor grad av nasjonal infrastruktur. Dette er i mange områder mangelvare og det er derfor tvingende nødvendig med en storstilt kompetanseoppbygging, fra grunnskolenivå til forskningsmiljøer. Et lands mulighet for en nasjonal, bærekraftig utvikling er svært begrenset dersom det ikke bygges opp gode, sterke, nasjonale kompetansemiljøer, som kan være ledende i samfunnsutviklingen og som kan være ettertraktet for de gode fagfolkene slik at hjerneflukt kan forhindres. En viktig ingrediens i et miljørettet utviklingssamarbeid er derfor bidrag til oppbygging av forskningskompetanse i de angjeldende landene.

Abelprisen er spesielt opptatt av matematisk-naturvitenskapelig kompetanse, men det som vi anfører gjelder selvfølgelig også andre fagområder. Vi foreslår at handlingsplanen tar opp i seg disse tankene. Konkret foreslår vi at under samarbeidspartnere nevnes eksplisitt UNESCO og institusjoner knyttet opp mot denne organsisajonen. Under overskriften Forsknings- og kompetansemiljøer kan det også understrekes betydningen av å samarbeide med forskningsinstitusjoner som har en oppgave som brobygger mellom nord og sør, f.eks. slik ICTP (<http://www.ictp.it>) eller CIMPA (<http://www.cimpa-icpam.org/index.php>)

Vi ønsker også å presisere at de fire hovedområdene

Bærekraftig forvaltning, bruk og bevaring av biologisk mangfold
Forvaltning av vannressurser
Energi og klima
Helse- og miljøfarlige kjemikalier

alle baserer seg på en eksisterende, solid, lokal kompetanse innen matematisk-naturvitenskapelige fag. Denne kompetansen er i mange tilfeller fraværende og må bygges opp. Det betyr at samtidig (eller kanskje helst før) som man angriper disse fire områdene må forholdene legges til rette for å bygge den grunnleggende kompetansen.

Et helt konkret forslag som har kommet fram i diskusjoner mellom Abelprisen og ICTP er etableringen av et senter/forskningsprogram knyttet til bærekraftig utvikling og samlokalisert med ICTP i Trieste. Dette senteret vil kunne være et viktig redskap i arbeidet med å utvikle fagmiljøer i utviklingslandene knyttet til bærekraftig utvikling. Senterets bærende tanke vil være å bringe forskere og forskningspolitikere fra utviklingslandene sammen, for kompetanseoppbygging og faglig oppgradering. Det er også en mulighet at handlingsplanen nevner at ideelle, internasjonale, anerkjente aktører kan

inkluderes i det norske utviklingsarbeidet. Et eksempel på en slik aktør er IMUs Developing Countries Strategy Group (<http://www.ictp.trieste.it/~dcs/>).

Abelprisen er velvillig til å bistå departementene for ytterligere utdyping av våre innspill.

Ragnar Winther
styreleder Niels Henrik Abels Minnefond